

**PROTOCOL BESLISSINGEN
AANBEVELENDE RASSENLIJST
VAN ENGELS RAAIGRAS VOEDER
2026**

Commissie Samenstelling Aanbevelende Rassenlijst (CSAR)

Inleiding

Basis voor het verkrijgen van gegevens ter beoordeling van rassenlijstrassen en nieuwe rassen in onderzoek voor opname is het "Onderzoeksprotocol voor het Cultuur en Gebruikswaarde Onderzoek van Engels raaigras onder beweiding en maaien". De onderzoeksinstelling voert de beproeving volgens het onderzoeksprotocol uit en geeft de rassen waarderingen voor de van belang zijnde eigenschappen.

1. Opnamecriteria

Opname van nieuwe rassen is als volgt geregeld:

- a) Rassen worden beoordeeld binnen de juiste ploëdiegraad en is doorschietdatum afhankelijk.
- b) Rassen moeten voor opname voldoen aan de minimumeisen,
- c) Rassen moeten voor opname de vereiste index halen, plus een verbeteringsfactor,
- d) Rassen moeten voor toelating geregistreerd zijn.

Ad a) Indeling ploëdiegraad en doorschietdatum

De nieuwe rassen van Engels raaigras worden per ploëdiegraad voor opname beoordeeld, waarbij de vastgestelde doorschietdatum bepalend is voor het opname niveau..

De doorschietdatum bij Engels raaigras wordt daarnaast gebruikt voor de indeling van publicatie van rassen in de juiste vroegheidsgroep van laat, middentijds en vroeg doorschietend.

Groep/type	Grenzen doorschietdata *)
Laat	31 mei en later
Middentijds	19 mei – 30 mei
Vroeg	18 mei en vroeger

*) Doorschietdata hebben betrekking op de gemiddelde meerjarige doorschietdatum, omgerekend naar een gefixeerd, langjarig gemiddelde.

Ad b) Minimumeisen

Voor de kenmerken standvastigheid¹⁾, wintervastheid, resistentie tegen kroonroest, (gewogen) jaaropbrengst¹⁾ zijn waarden vastgesteld waaraan een ras minimaal moet voldoen voor opname op de Aanbevelende Rassenlijst.

Overzicht minimumeisen¹⁾

Eigenschap	Waarde minimum eis (niet afgeronde waarden)
Standvastigheid	7,5
Wintervastheid	6.5 (mits cijfers beschikbaar zijn)
Resistentie tegen kroonroest	6,9
Drogestof opbrengst (relatief)	95

1) *Standvastigheid en jaaropbrengst zijn gebaseerd op het gewogen gemiddelde van 2x weiden en 1x maaien. Als over wintervastheid geen gegevens bekend zijn, wordt een streepje vermeld.*

Ad c) Index

De totale beoordeling van de waarde van een ras voor de van belang zijnde eigenschappen wordt uitgedrukt in een index. De index is gebaseerd op vier kenmerken: standvastigheid, resistentie tegen kroonroest, jaaropbrengst en opbrengst eerste snede. De index wordt per ras berekent met de wegingspercentages en inschaling uit onderstaande tabel.

Overzicht weging en inschaling

	Wegingspercentage	Inschaling
Standvastigheid	25 % (0,25)	1
Resistentie tegen kroonroest	30 % (0,30)	1
Droge stof opbrengst (relatief)	35 % (0,35)	0,4
Droge stof opbrengst 1e snede (relatief)	10 % (0,10)	0,2

*) De schaalfactor is bedoeld om waarden op een schaal van 1 – 10 en waarden in procenten van 1 – 100 met elkaar te kunnen verrekenen. Historisch systeem Visscher: 1% opbrengst was ongeveer vergelijkbaar met 0,4-0,5 punt waardering voor een andere eigenschap. De jaaropbrengst (in procenten) heeft daarom een schaalfactor van 0,4 gekregen en de opbrengst van de eerste snede (in procenten) een schaalfactor van 0,2. De eigenschappen standvastigheid en resistentie tegen kroonroest hebben een schaalfactor van 1.

Indexformule

Per eigenschap: verkregen waarde ras * wegingsfactor * schaalfactor. De index is de som van de berekende waarden van de vier eigenschappen.

Index = som {waarde standvastigheid*0,25*1} + {waarde resistentie kroonroest*0,30*1} + {waarde gewogen jaaropbrengst*0,35*0,4} + {waarde opbrengst snede 1*0,10*0,2}

waarde = waargenomen waarde eigenschap van het ras

weging = standvastigheid 0,25; resistentie kroonroest 0,30; gewogen jaaropbrengst 0,35 en opbrengst 1e snede 0,10

schaalfactor = standv.h. 1; res.kroonroest 1; jaaropbrengst 0,4; opbrengst eerste snede 0,2.

Verbeteringsfactor

Voor het verkrijgen van een verbetering van het sortiment door nieuwe rassen wordt per ploëdie voor opname een index gevraagd die gelijk of hoger is dan de gefitte lijn van de index van de A+N rassen ten opzichte van de vastgestelde doorschietdatum plus een factor van 0,1 punt (niet afgeronde waarden)..

Ad d) Registratie en verkeerspositie

Een ras dat wordt opgenomen op de Aanbevelende Rassenlijst dient op moment van opname te zijn geregistreerd en verkeerspositie te hebben in Europa. Deze registratie dient te zijn uitgevoerd door een door het CPVO geaccrediteerd instituut.

2. Opname op de Aanbevelende Rassenlijst

Op grond van bovenstaande eisen en aspecten is de toelating (of afwijzing) als volgt.

Een ras kan worden toegelaten indien het ras voldoet aan de minimum eisen, het een index heeft dat hoger is dan de gefitte lijn van de index van de A+N rassen ten opzichte van de vastgestelde doorschietdatum plus een factor van 0,1 punt (niet afgeronde waarden). Indien niet voldaan wordt aan één of meer van deze aspecten dan wordt een ras afgewezen.

Een ras kan slechts twee jaren voor opname staan (na het vierde onderzoeksjaar en/of na het vijfde onderzoeksjaar).

Toelating in schema

na 4 jaar onderzoek			na 5 jaar onderzoek		
CGO	RKO	beslissing	CGO	RKO	beslissing
onderzoek afgerond					
+	+	toelaten			
+	-	afwijzen			
-	-	afwijzen			
onderzoek nog niet afgerond			onderzoek afgerond		
- O	+	vervolg CGO	+	+	toelaten
			-	+	afwijzen
+	O	vervolg RKO (en CGO)	+	+	toelaten
			+	-	afwijzen
			-	+	toelaten
			-	-	afwijzen
- O	O	vervolg CGO en RKO	+	+	toelaten
			+	-	afwijzen
			-	+	afwijzen
			-	-	afwijzen

+ positief
 - negatief
 O nog in onderzoek

3. Rubricering op de Aanbevelende Rassenlijst

Ieder jaar wordt per ploëdie van de Rassenlijstrassen en de rassen in onderzoek een nieuwe index berekend aan de hand van de nieuwste beproevingscijfers.

Vervolgens wordt - op basis van de index van de A- en N-rassen ten opzichte van de doorschietdatum een lijn gefit en gecorrigeerd met de verbeteringsfactor - een referentie-index uitgerekend horende bij iedere doorschietdatum.

De classificatie als A-ras of B-ras wordt per ploëdiegroep en vroegheidsgroep beschouwd. De berekende index van A- en N-rassen rassen wordt vergeleken met de referentie-index, waarbij dit verschil bepalend is voor het classificeren als A- of als B-ras, rekening houdend met het minimum aantal A-rassen per tabel.

N-rassen

- Een nieuw opgenomen ras wordt in principe voor drie jaar toegelaten als N-ras.
- Een N-ras dat in de vervolgbeproeving voor één of meer eigenschappen onder de minimum eis voor opname zakt, worden in het eerstvolgende jaar direct als B-ras geclassificeerd, ook al is het ras nog geen 3 jaar N geweest.
- Nadat een nieuw ras 3 jaar N-ras is geweest, wordt dit ras het eerstvolgende jaar ingedeeld als A- of eventueel B-ras, aan de hand van het verschil ten opzichte van de referentie-index horende bij de doorschietdatum van het ras.

A-rassen

- A-rassen die in de vervolgbeproeving voor één of meer kenmerken onder de minimumeis zakken, worden in het eerstvolgende jaar direct als B-ras geclassificeerd.
- Van de bestaande A-rassen en te plaatsen N-rassen (na 3 jaar N-ras) wordt het verschil ten opzichte van de referentie-index berekend.
- De rassen met een positief verschil ten opzichte van de referentie-index aangevuld met de rassen met het minst negatieve verschil zijn het nieuwe A-sortiment tot aan het aantal genoemd in onderstaande tabel.

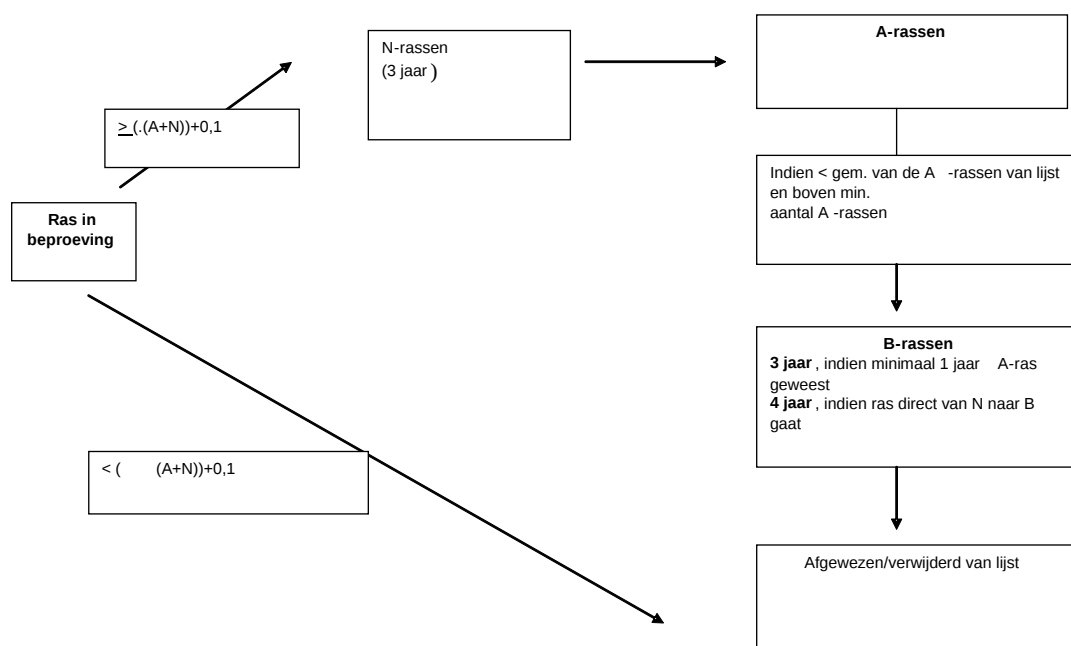
Minimum aantal rassen in de A rubriek

Groep	Minimum aantal
Laat 2n	8
Laat 4n	8
Middentijds 2n	8
Middentijds 4n	8
Vroeg 2n	3
Vroeg 4n	3

B-rassen en afvoer

- B-rassen met voorheen een A-rubricering, kunnen maximaal 3 jaar lang als B-ras gerubriceerd blijven. Daarna worden ze afgevoerd van de Aanbevelende Rassenlijst.
- B-rassen die direct van de N-rubriek naar de B-rubriek zijn gegaan kunnen maximaal 4 jaar lang als B-ras gerubriceerd blijven. Daarna worden ze afgevoerd van de Aanbevelende Rassenlijst.
- Een B-ras blijft ook in de volgende jaren als B gerubriceerd en kan geen A-ras meer worden.
- Als er niet voldaan wordt aan het onderzoeksprotocol dan wordt een ras automatisch B

Opname, rubricering en afvoer in schema

4. Publicatie

De resultaten van de rassen worden per ploëdie en vroegheidsgroep gepresenteerd.

De indeling vroegheidsgroepen bij Engels raaigras

Groep/type	Grenzen doorschietdata *)
Laat	31 mei en later
Middentijds	19 mei – 30 mei
Vroeg	18 mei en vroeger

*) Doorschietdata hebben betrekking op de gemiddelde meerjarige doorschietdatum, omgerekend naar een gefixeerd, langjarig gemiddelde. Dit gefixeerde gemiddelde kan verschuiven als gevolg van klimaatverandering, waarbij de groepsindeling intact blijft.

De volgorde binnen de afzonderlijke tabellen vindt plaats op basis van de doorschietdatum. De nieuwe rassen worden in de tabellen met een N aangeduid in een separate kolom. Voor de publicatie wordt per tabel (ploëdie en vroegheid) de 100= weergegeven op basis van het gemiddelde van de A- en N-rassen van de voorgaande Rassenlijst. Het hoogste cijfer voor resistentie tegen kroonroest in de publicatie is een 9.0. Als een of meerdere van de nieuw opgenomen rassen hoger scoort dan een 9.0 wordt in de publicatie een 9,0 vermeld. Als deze nieuwe rassen het volgende jaar nog steeds hoger scoren dan 9.0 wordt het gehele niveau gecorrigeerd naar maximaal 9.0.

5. Aanvullende voorwaarden voor opname op de lijst

Dit gewijzigde protocol geldt vanaf de eerste keer voor opname en afvoer van de Aanbevelende Rassenlijst en in opvolgende jaren.